

СТАН РОЗВИТКУ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Шпірко Д., студ. гр. ЖТ-02

Політична система будь-якої держави є індикатором організації та методів діяльності влади. Це поняття об'єднує в собі весь спектр взаємодії інститутів влади та громадян.

Мета дослідження полягає у з'ясуванні сучасного стану розвитку політичної системи України.

Політологи, як правило, класифікують політичні системи залежно від типу політичного режиму. Виділяють три основні типи політичних систем: тоталітарні, авторитарні, демократичні.

Сучасний розвиток суспільства культивує демократію (демократичну політичну систему), про що свідчить активна робота великої кількості різного роду організацій, що моніторять стан демократії у всьому світі. Найвпливовішими з них є Рада Європи, Freedom House та ін.

Періодичні звіти цих організацій дають можливість об'єктивно оцінити стан демократії у кожній окремо взятій державі, зробити висновок про домінування в сучасному світі демократичного типу політичних систем.

Україна на поч. ХХ ст. тимчасово досягла вагомого прогресу в розвитку демократії. Американська неурядова організація Freedom House у період з 2005 (після Помаранчевої революції) до 2010 року зараховувала Україну до групи "вільних демократій". Наша держава була єдиною пострадянською небалтійською державою, в якій підтримувався достатній для сталого розвитку демократичних відносин рівень демократичних свобод. Проте з 2011 року Україна, на думку експертів згаданої організації, втратила позиції та перейшла в розряд "частково вільних демократій" (див:[3]).

Показовими для виявлення рівня розвитку демократії в Україні є результати дослідження "Індекс трансформації", що його проводить німецький фонд Бертельсмана. Кожні два роки ця організація оприлюднює висновки міжнародних експертів. Так, згідно з останніми висновками, що датуються березнем 2012 року, в Україні спостерігаються "яскраво виражені ознаки ерозії демократії". Україна за показником стабільності інститутів демократії та дотримання принципів правової держави станом на 2010 р. обіймала 37 місце в рейтингу. У рейтингові березня 2012 р. держава опустилася на 55 позицію, і знаходиться на одному рівні з Замбією (див.: [1]).

У листопаді 2011 р. Верховна Рада України ухвалила, а в грудні 2011 року Президент України В. Янукович підписав Закон України „Про вибори народних депутатів України” [4]. Законопроекти, які розглядав вищий законодавчий орган держави, так само як і новий закон викликали резонанс у засобах масової інформації. Зокрема, гостра критика зачіпала перехід до змішаної системи та підвищення прохідного відсотку з трьох до п'яти [2]. З огляду на попередній досвід проведення виборчих кампаній, є усі передумови вважати, що новий Закон поверне Україну в минуле – на к. ХХ – поч. ХХІ ст.

Підсумовуючи, слід сказати, що на декларативному рівні Україна позиціонує себе не інакше як країна із демократичним типом політичної системи. Це пояснюється тим, що світова спільнота вважає демократію загальноприйнятною. Саме тому українська влада змушена, принаймні, ілюзорно демонструвати демократичність своєї політики. Водночас реальний стан розвитку демократії в Україні викликає стурбованість, оскільки намітилася стабільна тенденція до згортання процесів розвитку демократичних свобод.

Список використаних джерел

1. У рейтингу стану демократії Україна опинилася на рівні Замбії і Центральноафриканської Республіки [Електронний ресурс]. – Дзеркало тижня. – 2012. – 22 берез. – Режим доступу : http://news.dt.ua/POLITICS/u_reytingu_stanu_demokratiyi_ukrayina_opinilasya_na_rivni_zambiyi_i_tsentr_alnoafrikanskoyi_respublik-99176.html
2. Тейзе С. Демократія по-українськи : крок вперед, два назад [Електронний ресурс] / С. Тейзе // Deutsche Welle. – 2011. – 3 черв. – Режим доступу : <http://www.dw.de/dw/article/0,,15128373,00.html>
3. Freedom House відзначає погіршення політичних і громадянських свобод в Україні [Електронний ресурс]. – Дзеркало тижня. – 2012. – 19 січ. – Режим доступу : http://news.dt.ua/POLITICS/freedom_house_vidznachae_pogirshennya_politichnih_i_gromadyanskih_svobod_v_ukrayini-95818.html
4. Україна. Верховна Рада. Про вибори народних депутатів України : Закон України від 17 листоп. 2011 р. № 4061-VI // Урядовий кур'єр. – 2011. – 15 груд. - № 234.